

Oase Heemtuingsids

door Fred en Fieke Bos-van Noordwijk

Dit voorjaar verscheen 'Oase Heemtuingsids' met als ondertitel: Wegwijzer voor natuurrijke tuinen en parken in Nederland en Vlaanderen.

Het boek geeft een overzicht van ruim 160 heemtuinen en parken in Nederland en Vlaanderen. De heemtuinen in de gids worden per provincie alfabetisch per plaats gerangschikt. Provinciekaartjes zijn hierbij behulpzaam. Per heemtuin worden zakelijke gegevens als adres, ligging, bereikbaarheid, openingstijden en toegang kort opgesomd. Dan volgt een duidelijke beschrijving van wat de tuin te bieden heeft. De bijenfaciliteiten worden apart genoemd.

320 In heemtuinen wordt geprobeerd de bloemenrijkdom van vroeger in ere te herstellen. Oudere imkers zullen nog wel eens met weemoed aan deze rijkdom terugdenken. In onze 'grasgroene' samenleving zijn heemtuinen als bloemrijke oases op te vatten (vandaar de titel). Deze tuinen en parken zijn zeer aantrekkelijk voor vele soorten insecten zoals zweefvliegen, hommels, vlinders en uiteraard ook voor honingbijen en solitaire bijen. In ongeveer een kwart van de tuinen zijn bijenkasten dan wel bijenstallen aanwezig. Vaak is zelfs een deel van de tuin speciaal als drachtplantentuin ingericht. Voor imkers een uitstekende gelegenheid om diverse drachtplanten uit het Drachtplantenboek van L. Hensels in het echt te gaan zien.

Met het oog op de voorlichtende en educatieve aspecten van de imkerij is het boek voor imkers en de plaatselijke verenigingen zeer aan te bevelen. Als er in uw eigen omgeving heemtuinen zijn zonder bijenvoorzieningen is het zaak om te proberen in samenwerking met de beherende instantie hierin te voorzien.

Onbekend maakt onbemind. Ook kan het leerzaam zijn om als vereniging eens een andere heemtuin met bijenstal te bezoeken om nieuwe ideeën op te doen om de imkerij nog beter te promoten.

Uit eigen ervaring weten we dat in Enschede, Emmen en Winterswijk de bijenstallen zowel voor het geven van cursussen als voor open bijendagen worden gebruikt. Het is heel belangrijk om het geïnteresseerde publiek te laten zien dat bijen boeiende insecten zijn, die veel meer kunnen dan alleen maar steken. Als de schroom eenmaal is overwonnen en de belangstelling gewekt, leveren deze activiteiten regelmatig nieuwe imkers op.

Wij complimenteren de auteurs met hun nuttige en informatieve heemtuinhandleiding. Laten we hopen dat er snel meer heemtuinen en bijenstallen bijkomen.

Hoe te bestellen?

U kunt deze gids bestellen door f 15,- over te maken op gironummer 6318003 t.n.v. Landelijke Werkgroep Heem- en Natuurtuinen in Munstergeleen o.v.v. 'Oase Heemtuin Gids'. Voor België te bestellen door Bfr. 285 te storten op bankrekening 068-0862460-60 (Gemeentekrediet van België) t.n.v. Werkgroep Bijentuin Schilde. De gids wordt u zo spoedig mogelijk toegestuurd. U kunt natuurlijk ook meerdere gidsen bestellen. Vanaf tien exemplaren is reductie mogelijk. Neemt u hiervoor contact op met het secretariaat: Westeind 13, 9636 CC Zuidbroek, tel. 05980-91138.

De honingbij

door Marleen Boerjan

De Honingbij, een samenleving van kleine giganten, is een boek dat menig imker zal interesseren. Het is een boek dat iedereen die geïnteresseerd is in het gedrag van bijen zowel binnen als buiten de kast, zal boeien. Het is dan ook geen praktisch handboek maar een lees/studieboek voor de donkere winteravonden. Hoofdstuk I schetst in het kort de geschiedenis van de bijenhouderij. De andere negen hoofdstukken behandelen verschillende aspecten van het bijenleven: de bijendans, het herkennen van bloemen, het leergedrag. Het is niet een opsomming van allerlei feiten maar vooral een beschrijving van wetenschappelijk onderzoek uit het verleden en van recentere datum. Een citaat uit de tekst op de omslag maakt een en ander wat duidelijker: 'De auteurs behandelen de ingewikkelde, op elkaar afgestemde levenscyclussen van de individuele bij en van de kolonie. Ze onderzoeken de uitgebreide communicatiesystemen die de activiteiten moeten reguleren en coördineren van de soms wel 60.000 individuen die een volk kan omvatten. Daartoe behoort ook de fascinerende danstaal, een vorm van symboliek die in zeggingskracht slechts door de menselijke spraak wordt overtroffen. We ontdekken hoe honingbijen in staat zijn beslissingen te nemen, waarbij ze de voor- en nadelen van alternatieve voedselbronnen tegen elkaar afwegen'.

Het aardige van dit boek is dat de lezer, aan de hand van vele tekeningen en uitvoerig beschreven experimenten, de verschillende onderzoekers volgt op zijn/haar pad naar kennis over het leven van de honingbij. Zelfs de vragen uit de jaren zeventig: 'is de bijendans een belangrijk communicatiemiddel of is de bijendans een gedachtenspinsel van Von Frisch' wor-

den uitvoerig behandeld. Kortom een boek voor de imker die in de fysiologische aspecten van de honingbij geïnteresseerd is. Het is dan ook geen gemakkelijk boek, ook al is het op hoofdstuk I na, goed te lezen. Hoofdstuk I, de bijenhouderij, is te beknopt om er een boeiend verhaal van de te maken. De andere hoofdstukken zijn goed geschreven en samen met de vele figuren is het een naslagwerk dat menig imker en vooral bijenteeltleraar zal interesseren. Het is een mooi afgewerkt boek voor een redelijke prijs.

Een samenleving van kleine giganten
James L. Gould and Carol G. Gould,
Nederlandse uitgave:

Natuur & Techniek, Maastricht/Brussel
Wetenschappelijke begeleiding Dr. J.J. Videler
Prijs f 74,50 bij de erkende boekhandel.

Het boek is bij Het Bijenhuis te koop voor f 49,75 (wilt u het thuisgestuurd krijgen dan komen hier nog behandelings- en verzendkosten bij). Abonnees van Bijen ontvangen het boek voor f 57,25 franco thuis. Stuur uw omslag van BIJEN naar Natuur & Techniek, Postbus 415, 6200 AK Maastricht, onder vermelding van de titel en het aantal gewenste exemplaren.

Achttiende rassenlijst voor fruitgewassen 1992

door J.J. Speelziek

Na de 17de editie van 1985 is deze juist-verschenen 18de uitgave een goed verzorgd boekwerk, voorzien van ca. 100 kleurenafbeeldingen van het besproken groot en klein fruit. Het aantal pagina's is sinds de vorige uitgave met 50% toegenomen.

Voor het grootfruit (appels, peren, pruimen en kersen) en kleinfruit (aardbei, blauwe bes, braam, framboos, kruisbes; rode, witte en zwarte bes) is een apart deel gewijd aan de bestuivingsproblematiek. De bestuivingsdriehoeken geven aan welke rassen elkaar al dan niet bestuiven en welke rassen als aanbevolen bestuivers de voorkeur genieten.

Veel aandacht wordt er ditmaal besteed aan de waarde van de juiste onderstam, een fenomeen dat nog maar weinig algemene bekendheid geniet.

Nieuw in deze uitgave is het hoofdstuk 'noten', waarin de hazelaar en de walnoot worden behandeld. Het nogal aparte bestuivingsgedrag bij noten wordt goed uit de doeken gedaan. Het is dan ook zinvol daarvan kennis te nemen alvorens eventueel een paar noteboemen aan te schaffen.

Mochten er nog lieden zijn die twifelen aan de bestuivingsnoodzaak bij groot- en klein fruit, dan is het aanbevelenswaardig van deze 'Publikatie van de Commissie voor de samenstelling van de Rassenlijst voor Fruitgewassen (CRF) kennis te nemen.

De Rassenlijst is een onmisbare handleiding voor de fruitteler, nuttig voor iedereen die er enig modern fruit op na houdt en uitermate leerzaam voor elke geïnteresseerde imker. Voor de bijenteeltleraar een hoeveelheid actuele informatie om bij te blijven.

De Achttiende Rassenlijst is verkrijgbaar bij De Boer Mailingservice, Postbus 507, 1200 AM Hilversum. Telefoon 035-258611. De prijs bedraagt f 24,15 incl. verzendkosten.

Visie op insektenbestuiving

De afdeling Glasgroente en Bestuiving van het Informatie en Kennis Centrum Akker- en Tuinbouw (IKC-GenB) heeft een visie uitgebracht op insektenbestuiving.

Het IKC-GenB heeft in de visie een toekomstbeeld geschetst, uitgesplitst naar verschillende sectoren, zoals de glasgroenteteelt, fruitteelt, zaadteelt en de sierteelt. In de visie worden ook aanbevelingen gedaan om het gebruik van insekten voor bestuiving in de toekomst te verbeteren.

U kunt de visie bestellen door f 10,- over te maken op girorekening 35.44.01 t.n.v. IKC-afdeling Glasgroente en Bestuiving in Naaldwijk, onder vermelding van 'Visie op Insektenbestuiving'.